

TM157 Fremme af socialøkonomi og beskæftigelse af udsatte borgere

Resumé

Dette budgetnotat indeholder en indsats, der gennem fremme af socialøkonomiske virksomheder i udsatte boligområder skal få flere borgere bosat i og omkring udsatte boligområder i beskæftigelse samt bidrage til udviklingen af et attraktivt byliv. Dette er særligt vigtigt med de skærpede beskæftigelseskrav i kontanthjælpsreformen.

Initiativet fortsætter samarbejdet om socialøkonomiske virksomheder mellem Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen og Teknik- og Miljøforvaltningen fra Overførselssagen 2024/25. I forlængelse af kontanthjælpsreformen deltager Socialforvaltningen også i nærværende initiativ.

Beslutning

- Der skal træffes beslutning om i alt af afsætte 7,5 mio. kr. i perioden 2026-2028 til fremme af socialøkonomi i de udsatte boligområder og beskæftigelse af udsatte borgere (service).

Kategorisering	
Need to	
Fastholdelse/rekruttering	
Rettidig omhu	
Specifik udfordring	
Bevillingsudløb	
Henvist sag	
Bestilt af politisk parti	
Bestilling fra borgmesterforum eller tværgående pakke	x
Bestilt af fagudvalg	
Bestilt administrativt	

Baggrund

Dette budgetnotat indgår i Budgetpakken for Udsatte Boligområder. Budgetnotatet bygger videre på budgetinitiativerne: "Nye samarbejder på det boligsociale område" (TM31, Budget 2023) samt TM20 Socialøkonomi og beskæftigelse af udsatte borgere fra Overførselssagen 2024/25. Indsatsen gennemføres i et samarbejde mellem Teknik- og Miljøforvaltningen, Socialforvaltningen og Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen.

Indhold

Indsatsen i budgetnotatet består i at finde lokaler, hvori bl.a. socialøkonomiske virksomheder, kan understøttes i indsatser med sociale formål, kommunal vejledning i iværksættelse og i at ansætte udsatte borgere. I forbindelse med etableringen sikres sammenhæng og udvikling af aktiviteter sammen med lokale aktører som de almene boligorganisationer, boligsociale helhedsplaner, fysiske helhedsplaner, områdefornyelser mv. Endelig vil initiativet bidrage til at skabe lokale fyrtårne og et attraktivt byliv i de udsatte boligområder.

Kontanthjælpsreformen gør dette initiativ særligt relevant, idet den medfører, at det bliver mere attraktivt at tage småjobs og arbejde i bare få timer om ugen. Dette fordrer et rummeligt arbejdsmarked, hvilket bl.a. socialøkonomiske virksomheder kan fremme.

Socialøkonomiske virksomheder er karakteriseret ved at matche udsattes behov, da de som private virksomheder bruger deres overskud til at hjælpe på et socialt plan. Dette ved at skabe rummelige og fleksible jobs i nogle få timer om ugen til udsatte borgere med barrierer såsom hjemløshed, misbrug og fysisk og psykisk sygdom. I København er der en betydelig andel kontanthjælpsmodtagere, og der er en overrepræsentation i de udsatte byområder.

Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen har et godt samarbejde med socialøkonomiske virksomheder, der ansætter udsatte fx i småjobs med socialt frikort.

Lokaler til og vejledning af virksomheder med sociale formål

Erfaringer fra indsatsen "Nye samarbejder på det boligsociale område" (TM31, Budget 2023) viser, at socialøkonomiske virksomheder efterspørger et styrket kommunalt samarbejde med en fælles platform og kommunal vejledning. Ved Overførselssagen 2024/25 blev der afsat midler til i 2025 at afdække mulighederne for dels at etablere en fælles platform for virksomhederne, og dels at kommunen giver vejledning til virksomheder med sociale formål.

På den baggrund lægges der med denne indsats op til at finde lokaler til virksomheder med sociale formål, herunder socialøkonomiske virksomheder. I lokalerne igangsættes en mulig iværksættervejledning og pre-iværksættervejledning af virksomhederne i lokalerne og andre interesserede virksomheder, der kan bidrage til at understøtte virksomhedernes opstart og drift. Desuden vil disse virksomheder kunne få vejledning i at ansætte udsatte ledige, og Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen vil matche de rette borgere bosat i og omkring de udsatte boligområder til stillinger i virksomhederne. Lokalernes funktion som samlingspunkt skal skabe synergier og styrke arbejdsfællesskabet blandt virksomhederne og med Københavns Kommune. Herigennem skabes et professionaliseret samarbejde mellem Københavns Kommune og virksomheder med sociale formål i byen. Forvaltningernes aktiviteter er som følger:

- 1) Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningens aktiviteter består i vejledning af socialøkonomiske virksomheder i iværksætteri gennem fx workshops, inspiration fra socialøkonomiske virksomheder med erfaring med at ansætte udsatte samt møder med relevante organisationer med viden på området. Afdækningen i 2025 vil kortlægge, hvad vejledningen i iværksætteri mere detaljeret vil indeholde, og hvordan det skal foregå. Derudover vil Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen vejlede virksomheder med sociale formål i at ansætte udsatte, fx at identificere de rette arbejdsopgaver, at have medarbejdere med socialt frikort ansat, at skabe rummelige rammer osv. Vejledningen vil primært foregå i lokalerne. Med et indgående kendskab til disse virksomheder vil Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen etablere det rette match mellem borgere og virksomheder, så arbejdsopgaverne matcher borgernes kompetencer og behov.
- 2) Teknik- og Miljøforvaltningens aktiviteter består i at skabe fysisk forankring ved valg af lokaler i udsatte byområder og sikre driften i sammenhæng med lokalområdernes sociale og fysiske udvikling. Drift består bl.a. konkret af administration af lokalerne samt organisering af samarbejde mellem virksomhederne, de almene boligorganisationer og de fælles indsatser fx boligsociale helhedsplaner, fysiske helhedsplaner og samarbejdet i Københavns Bydelsbestyrelse. Teknik- og Miljøforvaltningen vil derudover løbende følge op på initiativer, der kan vise sig relevante ift. muligheder for at understøtte socialøkonomiske virksomheder. Det kan fx tage udgangspunkt i en ressource- og genanvendelsesdagsorden, hvor forvaltningen kan styrke de socialøkonomiske virksomheders adgang til genbrugscykler mv.
- 3) Socialforvaltningens aktiviteter består af at brobygge Socialforvaltningens målgruppe til de socialøkonomiske virksomheder i lokalerne. Konceptet er inspireret af Socialforvaltningens koncept, Fish Tank, i Kødbyen. Socialforvaltningen vil derfor også bidrage med de erfaringer, som forvaltningen har gjort sig i Fish Tank samt understøtte dialogen og samarbejdet mellem de to huse. Fish Tank udgør en platform for et styrket samarbejde og netværk mellem Socialforvaltningen og aktører fra civilsamfundet. Fish Tank huser 40-50 kontorpladser og mødelokaler, som pt. er fyldt op med venteliste.

En række reformer vil påvirke beskæftigelsesområdet i de kommende år:

- 1) *Beskæftigelsesreformen* medfører en forenkling af beskæftigelsesindsatsen. Formålet med indsatsen er fortsat, at flest muligt har et job, og at virksomheder kan få kvalificeret arbejdskraft.
- 2) Med *kontanthjælpsreformen* skal det i højere grad kunne betale sig at arbejde ved siden af kontanthjælpen. Flere undersøgelser viser, at blot få timers lønnet arbejde for mange er en god vej til beskæftigelse. Med kontanthjælpsreformen bliver det således muligt at tjene mere ved siden af kontanthjælpen.

3) *Arbejdspigten* medfører, at kontanthjælpsmodtagere, der ikke opfylder et opholds- og beskæftigelseskrav, aktiveres i op til 37 timer ugentligt. Lønnede timer, bl.a. i fx småjobs har den højeste prioritering i aktiveringen.

Reformerne har samlet set fokus på at fremme, at flere opnår ordinær beskæftigelse. Det er således endnu mere aktuelt end tidligere, at kommunen har fokus på at sikre jobs til udsatte.

Forventet effekt og opfølgning

Det forventes, at det første år for indsatsen vil have fokus på opstart af fællesskabet mhp. identifikation af lejere, etablering af sociale fællesskaber og tilpasning af vejledning. Herefter optrappes indsatsen med fokus på længerevarende drift og forankring. Hensigten er at finde lokaler, der kan rumme 40-50 kontorpladser, men dette vil afhænge af den endelige beliggenhed.

Det er vanskeligt på forhånd at vurdere, hvor mange socialøkonomiske virksomheder, der er interesserede i at modtage vejledning, og hvor mange udsatte disse virksomheder hver især kan ansætte. Det skyldes bl.a., at der er stor variation i, hvor mange udsatte socialøkonomiske virksomheder typisk ansætter med ordinære løntimer. Det estimeres at iværksættere og virksomheder med sociale formål (60-70) vejledes i iværksætteri og i at ansætte udsatte borgere. Hertil at flere udsatte borgere fra udsatte boligområder opnår ordinære løntimer (50-60 borgere).

Forvaltningerne vil løbende følge op på status for etablering og drift af lokalerne, antallet af virksomheder der modtager vejledning og borgere, der bliver ansat. Efter etableringen vil der være en vurdering af indsatsens betydning for aktiviteten i området og bylivet, samt hvilke samarbejdsmuligheder i lokalområdet det har givet anledning til.

Økonomi

Tabel 2. Oversigt over aktiviteter på alle styringsområder

Aktiviteter i forslaget 1.000 kr., 2026 p/l	Styrings- område	2026	2027	2028	2029	I alt
TMF (projektledelse, analyse m.v.)	Service	726	1.089	1089		2.904
BIF (vejledning og udsøgning af borgere)	Service	629	1.258	1.258		3.145
SOF (brobygning af målgrupper)	Service	310	310	310		930
TMF (Leje af lokaler)	Service	500				500
Udgifter i alt (netto)		2.165	2.657	2.657	0	7.479

Indsatsen er planlagt til et års opstartsfasen og herefter optrapning til fuld drift. Det afspejles i ressourcetrækket. Der afsættes 0,5 mio. kr. det første år til leje af lokale, indtil det løber rundt selv.

Risikovurdering

Den overordnede risikovurdering er, at initiativet vurderes at være ukompliceret, og der er ingen risici forbundet hermed, idet formatet med etablering af et lignende koncept allerede er afprøvet i Socialforvaltningen. Der udføres en grundig afdækning af muligheder og begrænsninger forud for etableringen af indsatsen.

Tidligere afsatte midler

1.000 kr., løbende p/l	2023	2024	2025	I alt
Budgetaftale 2023 (TM31)	341	681	341	1.363
Overførselssagen 2024-25 (TM20)			583	583
Afsatte midler i alt				1.946

Administrativt bilag

Bevillingstekniske oplysninger

Tabel 3. Udgifter til service

1.000 kr., 2026 p/l	Udvalg	Bevilling	Indtægt/ udgift	2026	2027	2028	2029	I alt
Leje af lokaler	TMU	1000 - Ordinær drift	U	500				500
Opstart, drift og udvikling af indsatsen	TMU	1000 - Ordinær drift	U	726	1.089	1.089		2.904
Vejledning i iværksættelse og i at ansætte udsatte	BIU	35.10	U	629	1.258	1.258		3.145
Brobygning af socialforvaltningens målgruppe til socioøkonomiske virksomheder	SUD	3200	U	310	310	310		930
Serviceudgifter i alt				2.165	2.657	2.657	0	7.479

Øvrige tekniske oplysninger

Bydel

Bydækkende: ☐											
Bispebjerg	☒	Indre by	☐	Vesterbro/Kgs. Enghave	☒	Valby	☒	Amager Øst	☐	Udenbys	☐
Nørrebro	☒	Østerbro	☐	Brønshøj/Husum	☒	Vanløse	☐	Amager Vest	☐		
Adresse	Lokalerne forventes placeret i et af Københavns udsatte boligområder. Der er pt. en afdækning i gang af, hvor lokalerne skal være. Områderne Sydhavnen, Husum Nord og Bispebjerg vil være udgangspunktet for afdækningen af en mulig placering af lokalerne.										

Høring

Har budgetnotatet været i høring?	Ja	Nej
Ejendomsfaglig høring i KEK/ByK/KEJD		X